

ZARZĄD MORSKICH PORTÓW SZCZECIN I ŚWINOUJŚCIE SPÓŁKA AKCYJNA

ul. Bytomska 7, 70-603 Szczecin; tel. (+48) 91 430 82 20; fax (+48) 91 462 48 42
e-mail: info@port.szczecin.pl; www.port.szczecin.pl

PLAN

ZWALCZANIA ZAGROŻEŃ I ZANIECZYSZCZEŃ WÓD PORTOWYCH ZARZĄDZANYCH PRZEZ ZARZĄD MORSKICH PORTÓW SZCZECIN I ŚWINOUJŚCIE S.A. PORT SZCZECIN

Opracował:	Sprawdził:	Zatwierdził:
	Kierownik Działu Ochrony Środowiska i BHP	
1. Katarzyna Skowrońska	1. Beata Płatkowska <i>mgr inż. Beata Płatkowska</i> KOMENDANT	<i>WICEPREZES</i> ds. Rozwoju <i>dr inż. Jacek Cichocki</i>
	2. Jarosław Rudzki <i>Portowej Służby Ratowniczej</i>	
	3. Adam Pawlak <i>mgr inż. Jarosław Rudzki</i> KIEROWNIK	

Działu Bezpieczeństwa Portów

Adam Pawlak

SZCZECIN • GRUDZIEŃ • 2017

KARTA UZGODNIEN

Lp.	Nazwa i adres instytucji uzgadniającej	Data uzgodnienia	Podpis osoby uzgadniającej
1.	Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa ul. Hryniewieckiego 10 81 – 340 Gdynia	15.05.2018r.	DYREKTOR Maciej Zawadzki
2.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie ul. Firlika 9/14 71-637 Szczecin	10.04.2018r.	Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. mgr inż. Jacek Staśkiewicz

SPIS TREŚCI

1.	Informacje na temat podmiotu przedkładającego plan do zatwierdzenia	5
2.	Obszar i granice terenu objętego planem.....	5
3.	Działalność prowadzona w obrębie obszaru objętego planem	6
4.	Rodzaje obsługiwanych przez podmiot ładunków niebezpiecznych, według klasyfikacji IMO, oraz miejsca ich przeładunku, obróbki i składowania	6
5.	Rodzaje zagrożeń i zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w obrębie obszaru objętego planem i miejsca, w których występuje największe prawdopodobieństwo powstania zagrożeń i zanieczyszczeń.....	8
6.	Miejsca wymagające szczególnej ochrony przed zagrożeniami i zanieczyszczeniami.....	11
7.	Możliwe scenariusze wystąpienia najpoważniejszych zagrożeń i zanieczyszczeń.....	11
7.1.	Możliwe scenariusze wystąpienia zagrożeń i zanieczyszczeń ze względu na źródło pochodzenia zanieczyszczenia.....	12
7.2.	Możliwe scenariusze wystąpienia zagrożeń i zanieczyszczeń ze względu na skalę zanieczyszczenia	13
8.	Możliwości reagowania na powstałe zagrożenia i zanieczyszczenia.....	14
9.	Siły, środki i procedury reagowania podmiotu na zagrożenia i zanieczyszczenia powstałe na obszarze objętym planem	16
10.	Struktura organizacyjna oraz możliwości operacyjne podmiotu wykonującego zadania związane z ochroną przeciwpożarową w porcie	16
11.	Właściwe jednostki, o których mowa w art. 118 ustawy o bezpieczeństwie morskim, które uczestniczą w działaniach zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na obszarze objętym planem.....	17
12.	Obowiązujące procedury alarmowe, w zależności od rodzaju zagrożeń i zanieczyszczeń oraz organizacja łączności w sytuacji wystąpienia zagrożeń i zanieczyszczeń.....	18
12.1.	Procedura powiadamiania o zagrożeniach i zanieczyszczeniach na wodach portowych przyległych do terenów ZMPSiŚ S.A.	18
12.2.	Procedura powiadamiania o zagrożeniach i zanieczyszczeniach na wodach portowych pozostałych....	19
12.3.	Obowiązki użytkowników terenów i akwenów portowych	21
13.	Metody usuwania zagrożeń i zanieczyszczeń, z uwzględnieniem szczególnych warunków działania.....	22
13.1.	Usuwanie zanieczyszczeń powstałych w wyniku przedostania się substancji zanieczyszczających do sieci kanalizacyjnej.....	22
13.2.	Usuwanie zanieczyszczeń w warunkach zagrożenia powodzią.....	23
13.3.	Usuwanie zanieczyszczeń w warunkach zalodzenia	23
13.4.	Usuwanie zanieczyszczeń w trudnych warunkach atmosferycznych (sztorm, mgła, opady).....	24
14.	Sposób postępowania z powstałym zanieczyszczeniem i sposób jego utylizacji.....	24
15.	Ćwiczenia i szkolenia z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia i zanieczyszczenia, w tym ćwiczenia organizowane wspólnie z Państwową Strażą Pożarną lub właściwymi jednostkami, o których mowa w art. 118 ustawy o bezpieczeństwie morskim.....	24
16.	Zgodność procesów i procedur opisanych w planie z właściwymi wymaganiami prawa.....	26

17. Informacje wymagane na podstawie przepisów wydanych przez właściwego dyrektora urzędu morskiego lub uznane za istotne przez podmiot.....	27
17.1. Aktualizacja planu.....	27

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1	Mapa obszaru objętego planem.
Załącznik 2	Dane kontaktowe jednostek lub osób właściwych w sprawach bezpieczeństwa wyznaczonych przez podmioty prowadzące działalność na obszarze objętym planem
Załącznik 3	Karta powiadamiania na terenach i akwenach ZMPSiŚ S.A.
Załącznik 4	Karta powiadamiania na wodach portowych pozostałych*
Załącznik 5	Wykaz sił i środków do zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na wodach portowych pozostających w dyspozycji ZMPSiŚ S.A.
Załącznik 6	Siły i środki zakładów zlokalizowanych w obrębie terenów zarządzanych przez ZMPSiŚ S.A. w porcie w Szczecinie
Załącznik 7	Siły i środki Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa SAR
Załącznik 8	Zgłoszenie zanieczyszczenia – formularz
Załącznik 9	Karta zmian

1. Informacje na temat podmiotu przedkładającego plan do zatwierdzenia

Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. jest zobowiązany do sporządzenia i uzyskania zatwierdzenia planu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych portu w Szczecinie w świetle przepisów art. 50a ust 8 pkt 1 *ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej* (Dz.U. z 2016 r. poz. 2145).

Dane podmiotu sporządzającego plan zwalczania zagrożeń:

ZARZĄD MORSKICH PORTÓW SZCZECIN I ŚWINOUJŚCIE S.A.

z siedzibą przy ul. Bytomskiej 7

70-603 Szczecin

Dane teleadresowe:

ul. Bytomska 7

70-603 Szczecin

tel. +48 91 43 08 220

fax. +48 91 46 24 842

e-mail: info@port.szczecin.pl

www.port.szczecin.pl

2. Obszar i granice terenu objętego planem

Plan zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń wód portowych w porcie w Szczecinie obejmuje tereny i akweny portowe stanowiące infrastrukturę portową, wyszczególnioną w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 7 maja 2015r. *w sprawie określenia akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej dla każdego portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej* (Dz. U. 2015r., poz.732) oraz akweny nie wymienione w ww. rozporządzeniu, przyległe do terenów będących we władaniu Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A.

Mapa obrazująca infrastrukturę portową objętą planem w porcie morskim w Szczecinie stanowi załącznik nr 1.

3. Działalność prowadzona w obrębie obszaru objętego planem

Działalność Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. polega na zapewnieniu inwestorom terenów portowych na cele dzierżawy długoletniej, infrastruktury dostępu zarówno od strony wody (baseny portowe, nabrzeża) jak i lądu (dojazd drogowy, kolejowy), a także dostarczeniu infrastruktury technicznej (sieć elektryczna, teleinformatyczna, wodociągi, kanalizacja itd.). Port w Szczecinie jest portem uniwersalnym, zatem działalność prowadzona w jego obrębie przez podmioty zewnętrzne – inwestorów jest zróżnicowana. Port w Szczecinie dzieli się na dwa obszary: rejon przeładunków drobnicowych oraz rejon przeładunków masowych. W zakresie drobnicy w porcie przeładowywane są różnego rodzaju ładunki drobnicowe, kontenery, ładunki roll-on roll-off, a także ładunki ponadgabarytowe np. elementy wież wiatrowych przeznaczone na farmy wiatrowe. W zakresie suchych ładunków masowych dominuje węgiel, koks, rudy, nawozy oraz zboże.

4. Rodzaje obsługiwanych przez podmiot ładunków niebezpiecznych, według klasyfikacji IMO, oraz miejsca ich przeładunku, obróbki i składowania

Zgodnie z Międzynarodowym Morskim Kodeksem Ładunków Niebezpiecznych (IMDG Code), wyróżnia się 9 klas towarów niebezpiecznych w transporcie morskim. Działalność prowadzona w granicach portu morskiego w Szczecinie, na ternach objętych niniejszym planem wiąże się z przeładunkiem ładunków wymienionych w Kodeksie IMDG w następujących klasach: 1, 2.1, 3, 5.1., 6.1., 8, 9. Ze względu na to, że miejscami obróbki i składowania towarów niebezpiecznych, wymienionymi poniżej zarządzają gestorzy ładunków i podmioty działające na terenie portu, szczegółowe informacje na temat składowania i obróbki tych towarów zawierają **instrukcje technologiczne** opracowywane przez podmioty prowadzące w porcie działalność polegającą na transporcie, przeładunku, obróbce, składowaniu lub dystrybucji ładunków niebezpiecznych, zgodnie z przepisami §3 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie nadzoru przeciwpożarowego w polskich obszarach morskich oraz morskich portach i przystaniach (Dz.U. z 2017 r. poz. 118).

Ładunki niebezpieczne przeładowywane przez podmioty tzw. „obce” tj. nie będące dzierżawcami/najemcami terenów należących do ZMPSiŚ S.A. opisane zostaną w planach zwalczania zagrożeń opracowanych przez te podmioty, zgodnie z przepisami §15 ust. 1 pkt. 1

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu organizacji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu (Dz.U. z 2017 r. poz. 1631).

- **Klasa 1 – MATERIAŁY WYBUCHOWE:**

- **Materiały stałe, ciekłe, mieszaniny wybuchowe, pirotechniczne, przedmioty wybuchowe** – miejsce przeładunku: Nabrzeże Czeskie, Słowackie.
- **Miejsca obróbki i składowania:** Na terenach dzierżawionych przez użytkowników portu.

- **Klasa 3 – CIECZE ŁATWOPALNE:**

Pak smołowy płynny – miejsce przeładunku: Nabrzeże Parnica.

Bitumen – miejsce przeładunku: Nabrzeże Parnica.

Smoła – miejsce przeładunku: Nabrzeże Parnica, Rumuńskie, Wałbrzyskie.

Olej napędowy – miejsce przeładunku: Nabrzeże Spółdzielcze-Przejsiowe.

Inne rodzaje paliw i olejów (np. paliwo żeglugowe, olej mineralny) – miejsce przeładunku: Nabrzeże Parnica, Nabrzeże Spółdzielcze-Przejsiowe.

Miejsca obróbki i składowania: Na terenach dzierżawionych przez użytkowników portu.

- **Klasa 5.1 – SUBSTANCJE UTLENIAJĄCE:**

Niektóre nawozy, w zależności od składu – miejsce przeładunku: Nabrzeże Bytomskie, Chorzowskie, Gliwickie, Katowickie, Parnica, Wałbrzyskie, Greckie, Rumuńskie, Węgierskie, Sosnowieckie, Noteckie, Górnośląskie, Bułgarskie.

Saletra amonowa – miejsce przeładunku: Nabrzeże Bułgarskie.

Fosfaty - miejsce przeładunku: Nabrzeże Gliwickie.

Miejsca obróbki i składowania: Na terenach dzierżawionych przez użytkowników portu.

Klasa 6.1 - SUBSTANCJE TOKSYCZNE

Do tej klasy zakwalifikowano substancje ze względu na możliwe ryzyko poboczne spowodowane przez właściwości ładunków. Wyróżnia się tu opary następujących substancji:

Kwas siarkowy – miejsce przeładunku: Nabrzeże Katowickie.

Miejsca obróbki i składowania: Na terenach dzierżawionych przez użytkowników portu.

Klasa 8 - MATERIAŁY ŻRĄCE

Kwas siarkowy – miejsce przeładunku: Nabrzeże Katowickie.

Miejsca obróbki i składowania: Na terenach dzierżawionych przez użytkowników portu.

Składniki niektórych nawozów płynnych - miejsce przeładunku: Nabrzeże Bytomskie, Chorzowskie, Gliwickie, Katowickie, Parnica, Wałbrzyskie, Greckie, Rumuńskie, Węgierskie, Sosnowieckie, Noteckie, Górnośląskie, Bułgarskie.

- **Klasa 9 - RÓŻNE INNE MATERIAŁY I PRZEDMIOTY NIEBEZPIECZNE**, których nie ujęto w innych klasach a ujawniają właściwości niebezpieczne.

Inne ciecze oleiste (oleje transformatorowe, nie wykazujące cech ładunków ujętych w innych klasach) – miejsca przeładunku: Nabrzeże Chorzowskie, Górnośląskie, Katowickie.

Miejsca obróbki i składowania: Na terenach dzierżawionych przez użytkowników portu.

5. Rodzaje zagrożeń i zanieczyszczeń, które mogą wystąpić w obrębie obszaru objętego planem i miejsca, w których występuje największe prawdopodobieństwo powstania zagrożeń i zanieczyszczeń

Źródłem zanieczyszczenia wód portowych mogą być:

- statki przebywające na obszarach wód portowych oraz na wodach przylegających do ich granic,
- cysterny kolejowe i samochodowe znajdujące się na nabrzeżach,
- operacje przeładunkowe oraz składowania towarów,
- obsługa techniczna statków i barek (np. bunkrowanie),
- odbiór odpadów ze statków,
- prace remontowe i budowlane na terenach portowych,
- awarie sprzętu pracującego na terenach portowych,
- wyloty kanalizacyjne odprowadzające ścieki sanitarne, opadowe i przemysłowe,
- inne źródła lądowe, z terenów zarządzanych przez inne podmioty gospodarcze, z których zanieczyszczenia mogą przedostawać się do wód portowych.

Na obszarze objętym planem występują substancje, które na skutek wypadku, awarii lub

umyślnego zrzutu mogą stanowić zagrożenie dla środowiska morskiego, np. oleje napędowe i smary, asfalt, smoła, pak smołowy, oleje hydrauliczne, oleje transformatorowe i mineralne.

Najważniejsze rodzaje substancji zanieczyszczających oraz miejsca ich przeładunku lub występowania zawiera poniższa tabela.

Tab. 1. Rodzaje substancji zanieczyszczających i miejsca ich przeładunku na terenach ZMPSiŚ S.A.

Rodzaj substancji	Identyfikacja rozlewu/rozsyłu	Zagrożenie	Nabrzeże
Smoła (płynna)	Czarna ciecz, o ostrym zapachu	<ul style="list-style-type: none"> – substancja palna, możliwe zapalenie od ognia otwartego lub gorących powierzchni; – produkt zawiera substancje, które są bardzo toksyczne dla organizmów wodnych i powodują niekorzystne skutki w środowisku wodnym; – wdychanie oparów może podrażniać górne drogi oddechowe, powodować bóle głowy, zatrucie i możliwość utraty przytomności; 	Parnica
			Huk
			Katowickie
			Wałbrzyskie
Pak smołowy (granulowany)	Ciało stałe, od barwy ciemnoczarnej o przełomie błyszczącym do czarnej o odcieniu brunatnym i przełomie matowym	<ul style="list-style-type: none"> – substancja palna, ulegająca zapaleniu przez kontakt z np. gorącym lub iskrą; – dymy i pyły mają szkodliwe działanie na drogi oddechowe, skórę i oczy; – produkt zawiera substancje, które są bardzo toksyczne dla organizmów wodnych i powodują niekorzystne skutki w środowisku wodnym; 	Katowickie
			Parnica
Bitumen (asfalt płynny)	Stopione ciało stałe o dużej lepkości o barwie od ciemnobrązowa do czarnej o charakterystycznym zapachu	<ul style="list-style-type: none"> – produkt mogący ulec zapaleniu; – pary stopionego asfaltu działają drażniąco na drogi oddechowe i oczy; – bezpośredni kontakt ze stopionym asfaltem powoduje oparzenia termiczne; – nie rozpuszcza się w wodzie, nie przenika do gleby; – mało szkodliwa dla organizmów wodnych; – nadmierne podgrzewanie powyżej maksymalnej zalecanej temperatury powoduje rozkład termiczny oraz uwolnienie łatwopalnych par; – gorący produkt w kontakcie z wodą lub innymi cieczami powoduje rozprysk lub wykipienie; – wylany na glebę lub do wody zastyga tworząc osady powodujące zanieczyszczenie fizyczne; 	Parnica

Rodzaj substancji	Identyfikacja rozlewu/rozsypu	Zagrożenie	Nabrzeże
Olej transformatorowy	Syropowata ciecz, kolor blado-żółty o zapachu charakterystycznym jak dla benzyny	<ul style="list-style-type: none"> – produkt jest palną cieczą, zapłon może nastąpić od otwartego płomienia lub gorącej powierzchni; – szkodliwa dla organizmów wodnych – jest lżejsza od wody, gromadzi się na jej powierzchni; – nie rozpuszcza się w wodzie; stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych; – w trakcie spalania wydzielają się toksyczne gazy, pary i dymy; – produkt ulega powolnej biodegradacji – wdychanie oparów może powodować podrażnienie błon śluzowych i układu oddechowego; – może powodować podrażnienie oczu w przypadku bezpośredniego kontaktu; 	Parnica
Olej mineralny	Lepka ciecz, kolor blado-żółty o zapachu charakterystycznym jak dla benzyny	<ul style="list-style-type: none"> – produkt jest palną cieczą; – w trakcie spalania wydzielają się toksyczne gazy, pary i dymy ; – nadmierne ogrzanie, źródła zapłonu, bezpośrednie działanie promieni słonecznych, wyładowania elektrostatyczne stanowią zagrożenie pożarowe; – tworzy wybuchowe mieszaniny z powietrzem; – produkt ulega powolnej biodegradacji – wdychanie oparów może powodować podrażnienie błon śluzowych i układu oddechowego; – może powodować podrażnienie oczu w przypadku bezpośredniego kontaktu; 	Parnica
Olej napędowy i żeglugowy	Lepka ciecz, kolor żółty o zapachu charakterystycznym jak dla benzyny	<ul style="list-style-type: none"> – palny, szkodliwy, niebezpieczny dla środowiska; – działa toksycznie na organizmy wodne; – pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem; – przy silnym falowaniu może ulec dyspersji; – ryzyko nieodwracalnych zmian w stanie zdrowia człowieka; 	Nabrzeże Spółdzielcze – Przejsiowce
Kwas siarkowy (VI) 92% - 98% (substancja płynna)	Ciecz bezbarwna, oleista, cięższa od wody, jest silnym środkiem pochłaniającym wodę wydzielającym przy tym gęstą żrącą mgłę.	<ul style="list-style-type: none"> - Substancja niepalna; - W przypadku przedostania się do środowiska wodnego, następuje spadek jego pH, co może prowadzić do śmierci ryb, roślin i bezkręgowców; - Wdychanie oparów może podrażniać górne drogi oddechowe, powodować bóle głowy, zatrucie i możliwość utraty przytomności. 	Katowickie

Nie wszystkie substancje występujące w porcie w Szczecinie objęte są przepisami IMO.

Substancje zanieczyszczające, nie będące ładunkami, stosowane m.in. jako oleje eksploatacyjne, paliwa, a także występujące w postaci odpadów mogą stać się źródłem zanieczyszczenia, jeśli postępowanie z nimi będzie nieprawidłowe i dojdzie do uwolnienia tych substancji do środowiska.

6. Miejsca wymagające szczególnej ochrony przed zagrożeniami i zanieczyszczeniami

Do miejsc szczególnie wrażliwych na zanieczyszczenia należą przede wszystkim wszelkie obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 oraz zabudowa mieszkaniowa i użyteczności publicznej.

Obszarem szczególnie chronionym wyznaczonym w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków - Dolina Dolnej Odry PLB320003. Granica obszaru przebiega najbliżej w pobliżu nabrzeży: Regalica, Kujawskie, Dąbrowieckie, wschodniej strony Wyspy Ostrów Grabowski i nabrzeża Huk.

Obszary siedliskowe utworzone w ramach sieci Natura 2000 to: Ujście Odry i Zalew Szczeciński: PLH320018 przylegający bezpośrednio do Kanału Skolwińskiego, Dolna Odra: PLH320037 w odległości 300m od nabrzeża Huk, 500m od Nabrzeża Warsztatowego oraz ok 1,10 km na południe od Nabrzeża Regalica. Dodatkowo Nabrzeże Warsztatowe znajduje się w odległości 845m od Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Wyspa Dębina.

Ogólnodostępna zabudowa użyteczności publicznej znajduje się, w obszarze rzeki Duńczycy po obu jej stronach tj. na terenie Łasztowni oraz Wyspy Grodzkiej.

Zabudowa mieszkaniowa znajduje się przy ul. Rybnickiej 3 w odległości ok. 120 m od Nabrzeży Rumuńskiego i Egipskiego, na Gdańskiej 21 w odległości ok. 388 m od Nabrzeża Bytomskiego i ok. 350 m od Nabrzeża Czołowego oraz na Górnośląskiej 4b w odległości ok. 146m od Nabrzeża Sosnowieckiego i ok. 91 m od Nabrzeża Parnica.

7. Możliwe scenariusze wystąpienia najpoważniejszych zagrożeń i zanieczyszczeń

Dla potrzeb niniejszego planu, w celu ułatwienia oceny zanieczyszczenia i stopnia zagrożenia dla środowiska, a także podjęcia odpowiednich działań potrzebnych do zwalczania zanieczyszczenia wyróżniono scenariusze wystąpienia zagrożeń i zanieczyszczeń ze względu na ich źródła pochodzenia oraz skalę (rozmiar).

7.1. *Możliwe scenariusze wystąpienia zagrożeń i zanieczyszczeń ze względu na źródło pochodzenia zanieczyszczenia*

SCENARIUSZ A - ZANIECZYSZCZENIA ZE STATKÓW

Przyczyny:

- niezamierzony zrzut substancji ropopochodnych lub innych substancji chemicznych do wód portowych, spowodowany błędem lub zaniedbaniem,
- nielegalny zrzut odpadów olejowych lub innych substancji do wód portowych,
- odbiór odpadów ze statku, w szczególności odpadów olejowych,
- awaria np.:
  - pęknięcie instalacji hydraulicznej ładowni na pokładzie statku,
  - nieszczelność pochwy wału śrubowego,
  - pęknięcie węża lub rurociągu podczas przeładunku oleju,
  - awaria instalacji przeładunkowej w czasie przeładunku oleju lub innych substancji chemicznych,
- operacje bunkrowania statku,
- wypadek, który spowodował uszkodzenie kadłuba, np. kolizja lub wejście statku na mieliznę,
- wybuch/pożar na statku,
- zatonięcie statku.

SCENARIUSZ B - ZANIECZYSZCZENIA ZE ŹRÓDEŁ LĄDOWYCH

Przyczyny:

- uszkodzenia i awarie cystern, beczek zawierających substancje szkodliwe, pracującego sprzętu oraz urządzeń lądowych, w tym urządzeń kanalizacyjnych,
- awarie zbiorników magazynowych, awarie podczas przepompowywania paliwa lub innych substancji szkodliwych,
- uszkodzenia i awarie transportu kołowego i szynowego oraz związany z tym wyciek substancji niebezpiecznych na tereny portowe,
- uszkodzenie opakowań ładunków niebezpiecznych wskutek nieprawidłowych operacji manipulacyjnych/przeładunkowych,
- uszkodzenia dużych zbiorników znajdujących się na terenach graniczących

z wodami portowymi.

SCENARIUSZ C - ZANIECZYSZCZENIA ZE ŹRÓDEŁ NIEZIDENTYFIKOWANYCH

Są to zanieczyszczenia napływające z prądem wody. Przyczyny zanieczyszczeń wymienione w kategorii A i B mogą być również przyczyną zanieczyszczeń kategorii C.

Poszczególnym kategoriom A, B i C zanieczyszczeń przypisano trzystopniową skalę zanieczyszczenia.

7.2. Możliwe scenariusze wystąpienia zagrożeń i zanieczyszczeń ze względu na skalę zanieczyszczenia

SCENARIUSZ ROZLEWU I STOPNIA – poziom lokalny

Zagrożenie I stopnia to drobne rozlewy substancji ropopochodnych lub szkodliwych substancji chemicznych niewymagające interwencji z użyciem dodatkowych sił i środków.

Rozlewy tej wielkości możliwe są do likwidacji przy użyciu środków posiadanych przez sprawcę rozlewu, użytkownika nabrzeża lub jednostkę usługową, której powierzono usunięcie zanieczyszczenia. Stopień zagrożenia dla środowiska zależy od charakteru rozlanej substancji. Rozlewy I stopnia substancji ropopochodnych oraz innych substancji wymienionych w tabeli 1 rozdziału 5 nie powodują szczególnych trudności technicznych w usuwaniu zanieczyszczeń oraz nie stanowią nadzwyczajnego zagrożenia dla środowiska. Widoczne ślady zanieczyszczeń w sprzyjających warunkach hydrologicznych i klimatycznych mogą zniknąć samoistnie w okresie 2-7 dni na skutek: rozpraszania się w toni wodnej i po powierzchni wody, parowania, tonięcia, itp. Rozlewy tej skali stanowią większość rozlewów, które mają miejsce na wodach portowych.

W przypadku akcji ratowniczej o skali lokalnej, inspektor ochrony środowiska upoważniony przez dyrektora urzędu morskiego nadzoruje jej wykonywanie zgodnie z obowiązującym planem zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych. Inspektor może zwrócić się do Pomocniczego Centrum Koordynacyjnego Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa w Świnoujściu.

SCENARIUSZ ROZLEWU II STOPNIA – poziom regionalny

Zagrożenie II stopnia to rozlewy substancji ropopochodnych lub innych szkodliwych substancji chemicznych, które wymagają reakcji przeciwdziałania na poziomie regionalnym.

Poziom regionalny obejmuje działania w ramach obszaru morskiego, podległego właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskiego, wymagające interwencji sił i środków Służby SAR lub innej wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej. Decyzję o wymaganej skali przeciwdziałania podejmuje Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Do likwidacji rozlewów tej skali konieczne jest zaangażowanie znacznych sił i środków przekraczających najczęściej możliwości sprawcy zanieczyszczenia czy użytkownika nabrzeża, a w niektórych przypadkach nawet przedsiębiorstw zajmujących się usługowo usuwaniem zanieczyszczeń z powierzchni wody. Akcja wymaga stałego nadzoru ze strony administracji morskiej.

SCENARIUSZ ROZLEWU III STOPNIA – poziom ogólnokrajowy

Zagrożenie III stopnia to rozlewy substancji ropopochodnych lub innych substancji chemicznych, do których zwalczania angażowane są siły i środki podległe więcej niż jednemu dyrektorowi urzędu morskiego. Są to rozlewy katastrofalne, mające charakter „nadzwyczajnego zagrożenia środowiska”. Nadzór nad akcją przeciwdziałania sprawuje dyrektor urzędu morskiego, w którego obszarze administracyjnym miał miejsce incydent powodujący zagrożenie lub zanieczyszczenie. W przypadku poważnego zagrożenia lub zanieczyszczenia wymagającego zaangażowania środków regionalnych lub ogólnokrajowych, Dyrektor Urzędu Morskiego podejmuje decyzję o podjęciu działań przez Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa, rozszerzeniu lub zawieszeniu akcji ratowniczej. Jego zadaniem jest również powiadomienie ministra właściwego ds. gospodarki morskiej oraz w zależności od potrzeb zarządzanie i koordynowanie specyficznymi rodzajami akcji, np. holowania awaryjnego. W przypadku zagrożenia zanieczyszczeniem brzegu morskiego dyrektor urzędu morskiego powiadamia wojewodę oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

8. Możliwości reagowania na powstałe zagrożenia i zanieczyszczenia

Sposób postępowania z rozlewem, bądź rozsypem ww. substancji jest uzależniony od rodzaju substancji zanieczyszczającej. W identyfikacji oraz sposobie postępowania z zanieczyszczeniem pomocne są: przepisy Międzynarodowego Morskiego Kodeksu Ładunków Niebezpiecznych (IMDG Code), Regulaminu RID, Umowy ADR oraz karty charakterystyki substancji niebezpiecznych, najczęściej przeładowywanych w porcie w Szczecinie, jak również

dokumenty dostarczone przez spedytora odpowiedzialnego za ładunek.

Wszelkie środki i siły będące w posiadaniu Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. na wypadek zagrożenia zostają udostępnione na czas trwania akcji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń środowiska portowych w granicach portu. Wykaz sił i środków do zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń będących na wyposażeniu ZMPSiŚ S.A. stanowi Załącznik nr 5. Dodatkowo, dwie najbardziej narażone na pojawienie się substancji ropopochodnych lokalizacje na akwenach w porcie w Szczecinie – Nabrzeże Niemieckie i Uskok Chorzowski - wyposażone są w system detekcji zanieczyszczeń ropopochodnych do wczesnego wykrywania i alarmowania o powstałym zanieczyszczeniu. Detektory monitorują w trybie ciągłym lustro wody pod kątem zawartości zanieczyszczeń ropopochodnych. W przypadku wykrycia zanieczyszczenia, informacja wysyłana jest natychmiast do stacji bazowej za pomocą przekazników (system GPRS).

Dowódcą akcji (DA) na miejscu jej prowadzenia jest dowódca zmiany PSR.

Przy wykorzystaniu posiadanych środków, Portowa Służba Ratownictwa (PSR) może prowadzić akcję usuwania zanieczyszczeń I stopnia poprzez:

- separację plamy rozlewu substancji ropopochodnych o obwodzie 550 m,
- zebranie około 250 l zanieczyszczeń ropopochodnych z powierzchni wody za pomocą rękawów sorpcyjnych,
- usunięcie rozlewu substancji ropopochodnych na lądzie – o wielkości ok. 250 l,
- zneutralizowanie resztek zanieczyszczeń ropopochodnych na powierzchni wody za pomocą dyspergentu (za zgodą Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie),
- związanie około 200 l zanieczyszczeń ropopochodnych na powierzchni wody za pomocą pływających sorbentów,
- uszczelnienie wylotów kanalizacji deszczowej, ogólnospławnej i przemysłowej,
- uszczelnienie wycieków kwasu siarkowego z cystern lub rurociągów,
- zneutralizowanie wycieków kwasu siarkowego przy pomocy środków będących na wyposażeniu Terminalu Przeładunku Kwasu Siarkowego oraz Portowej Służby Ratowniczej.

Na potrzeby akcji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń środowiska, głównie

na terenach, ale również na wodach portowych ZMPSiŚ S.A. wzywane są przez dowódcę akcji siły i środki będące w posiadaniu dzierżawców terenów portowych ZMPSiŚ S.A.

Do usuwania z powierzchni wód substancji ropopochodnych w pierwszej kolejności wykorzystywane są środki mechaniczne. Stosowanie środków innych niż mechaniczne jest możliwe jedynie po uzyskaniu zgody Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie.

9. Siły, środki i procedury reagowania podmiotu na zagrożenia i zanieczyszczenia powstałe na obszarze objętym planem

Siły i środki PSR ZMPSiŚ S.A. wymienione zostały w Załączniku 5 do niniejszego planu. Siły i środki będące w posiadaniu dzierżawców terenów portowych wymienione zostały w Załączniku 6. Siły i środki Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa zawiera Załącznik 7.

10. Struktura organizacyjna oraz możliwości operacyjne podmiotu wykonującego zadania związane z ochroną przeciwpożarową w porcie

Portowa Służba Ratownicza (dalej PSR) z siedzibą w Szczecinie, ul. Bytomska 1-2 jest jednostką organizacyjną Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście Spółka Akcyjna, wyznaczoną do prowadzenia działań zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na wodach portowych w imieniu podmiotu zarządzającego portem.

W porcie Szczecin PSR posiada Oddział I Szczecin. Dla zapewnienia gotowości operacyjnej osoby na stanowiskach: komendanta, dowódcy Oddziału I, inspektora ds. chemicznych, st. inspektora ds. prewencji, st. inspektora ds. technicznych pozostają dodatkowo w dyspozycji (na zasadzie pełnienia dyżuru) według harmonogramu.

Każdorazowo w czasie prowadzenia działań zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na wodach portowych przyległych do nabrzeży ZMPSiŚ S.A. funkcję Kierownika Akcji (KA) pełni dowódca zmiany PSR. Na wodach portowych pozostałych, tj. nie przylegających do nabrzeży ZMPSiŚ S.A. Kierownika Akcji wyznacza Kapitan Portu.

11. Właściwe jednostki, o których mowa w art. 118 ustawy o bezpieczeństwie morskim, które uczestniczą w działaniach zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na obszarze objętym planem

Lp.	Jednostki biorące udział w akcji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń	Zadania
1	Kapitan Portu Szczecin	<ul style="list-style-type: none"> – inicjuje i koordynuje działania ratownicze służb biorących udział w akcji na wodach portowych; – -wyznacza Kierownika Akcji (KA)
2.	Dyrektor Urzędu Morskiego	<ul style="list-style-type: none"> – sprawuje nadzór nad wykonaniem akcji zgodnie z planem lokalnym
3	Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa	<ul style="list-style-type: none"> – alarmowanie i dysponowanie siłami i środkami niezbędnymi na potrzeby działań wg Krajowego Planu Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego; w następującym zakresie: <ol style="list-style-type: none"> 1) usuwanie z powierzchni morza rozlewów ropy naftowej, produktów ropopochodnych (oleje) oraz innych niebezpiecznych i szkodliwych substancji chemicznych (HNS) powstałych w wyniku wypadków morskich oraz katastrof przemysłowych na lądzie. 2) awaryjne wyładowywanie olejów oraz HNS ze zbiornikowców. 3) koordynowanie akcji zwalczania zagrożeń oraz zanieczyszczeń środowiska morskiego, 4) poszukiwanie oraz wydobywanie zagubionych substancji i towarów niebezpiecznych w opakowaniach, 5) zapobieganie przedostawania się olejów i HNS do środowiska morskiego, 6) poszukiwanie oraz podejmowanie rozbitków z wody i środków ratunkowych, 7) udzielanie rozbitkom kwalifikowanej pomocy medycznej, 8) transport poszkodowanych (rozbitków, rannych i chorych) na ląd, 9) gaszenie pożarów na statkach, 10) holowanie ratownicze.
4	Portowa Służba Ratownicza ZMPSiŚ S.A.	<ol style="list-style-type: none"> 1) kierowanie działaniami ratowniczymi 2) dowodzenie akcją na miejscu jej prowadzenia zgodnie z planem akcji, 3) przekazywanie informacji o bieżącej sytuacji, sposobie i stopniu realizacji planu akcji kierownikowi akcji , 4) dysponowanie siłami i środkami na potrzeby działań zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń; 5) prowadzenie działań zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń
5	Dział Głównego Dyspozytora Portu	<ul style="list-style-type: none"> – przekazywanie do Kapitana Portu oraz Portowej Służby Ratowniczej informacji dotyczących ładunków znajdujących się w rejonie wystąpienia zanieczyszczenia, ze szczególną informacją o towarze, który spowodował zanieczyszczenie lub zagrożenie

12. Obowiązujące procedury alarmowe, w zależności od rodzaju zagrożeń i zanieczyszczeń oraz organizacja łączności w sytuacji wystąpienia zagrożeń i zanieczyszczeń

12.1. Procedura powiadamiania o zagrożeniach i zanieczyszczeniach na wodach portowych przyległych do terenów ZMPSiŚ S.A.

Informacje o zanieczyszczeniu wód lub terenów portowych lub o sytuacji, w wyniku której może dojść do ich zanieczyszczenia, przyjmowane są **CAŁĄ DOBĘ** przez:

P U N K T   A L A R M O W Y   P S R   W   S Z C Z E C I N I E

Treść zgłoszenia o zanieczyszczeniu

Dyżurny Punktu Alarmowego PSR w Szczecinie, przyjmując zgłoszenie o zanieczyszczeniu lub o zagrożeniu takim zanieczyszczeniem, zobowiązany jest uzyskać informacje od osoby zgłaszającej (zgodnie z treścią formularza „Zgłoszenie zanieczyszczenia”, stanowiącego Załącznik 6, dotyczące:

- miejsca zdarzenia (nazwa akwenu portowego, nabrzeża)
- charakteru zdarzenia:
  - rodzaj zanieczyszczenia (szczegółowy opis wyglądu, rozmieszczenia, przemieszczania oraz zachowania substancji),
  - źródło zanieczyszczenia (statek – nazwa, bandera; firma na nabrzeżu – nazwa),
  - szacunkową wielkość zanieczyszczenia oraz ilość substancji zanieczyszczającej,
- czasu zdarzenia;
- sprawcy zanieczyszczenia;
- rodzaju mienia, które uległo uszkodzeniu, zanieczyszczeniu;
- danych osoby zgłaszającej (imię, nazwisko, numer telefonu, nazwę firmy, w której pracuje, stanowisko służbowe).

Dyżurny Punktu Alarmowego PSR po przyjęciu zgłoszenia :

- powiadamia inspektora ds. chemicznych – KA,
- powiadamia dowódcę zmiany będącego dowódcą akcji na miejscu jej prowadzenia (DA),

- powiadamia Dział Głównego Dyspozytora Portu ZMPSiŚ S.A.,
- powiadamia Kapitana Portu Szczecin – inicjatora i koordynatora akcji,
- powiadamia Komendanta PSR.

Dowódca zmiany (DA):

- udaje się osobiście na miejsce zdarzenia,
- ocenia wielkość zanieczyszczenia i zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego,
- podejmuje decyzję, o prowadzeniu działań w oparciu o wytyczne co do sposobu prowadzenia akcji zwalczania zanieczyszczeń, wydane przez kierownika akcji.

Czas dojazdu zmiany do miejsca akcji nie dłuższy niż 15 minut.

Dział Głównego Dyspozytora Portu ZMPSiŚ S.A. niezwłocznie po otrzymaniu informacji o wystąpieniu zdarzenia przekazuje PSR informacje dotyczące ładunków wyładowywanych/załadowywanych na statek/statki zacumowane przy nabrzeżu. Informacje te dostępne są również pod adresem www.port.szczecin.pl/dyspozytor, w protokole z konferencji.

Dyżurny Punktu Alarmowego PSR, po otrzymaniu informacji zwrotnej od dowódcy zmiany (DA), dotyczącej zanieczyszczenia, (w zależności od wielkości zanieczyszczenia) powiadamia odpowiednio jednostki zgodnie z kartą powiadamiania na terenach i akwenach ZMPSiŚ S.A., stanowiącą Załącznik 3

Wykaz telefonów alarmowych i kontaktowych służb zaangażowanych w akcję zwalczania zagrożeń stanowi Załącznik nr 2

12.2. Procedura powiadamiania o zagrożeniach i zanieczyszczeniach na wodach portowych pozostałych*

Informacje o zanieczyszczeniu wód portowych pozostałych lub o sytuacji w wyniku, której może dojść do ich zanieczyszczenia przyjmowane są **CAŁĄ DOBĘ** przez:

P U N K T   A L A R M O W Y   P S R   W   S Z C Z E C I N I E

Treść zgłoszenia o zanieczyszczeniu

Dyżurny Punktu Alarmowego PSR w Szczecinie, przyjmując zgłoszenie o zanieczyszczeniu lub o zagrożeniu takim zanieczyszczeniem, zobowiązany jest uzyskać informacje od osoby zgłaszającej (zgodnie z treścią formularza „Zgłoszenie zanieczyszczenia”,

---

* wymienionych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie określenia akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej dla każdego portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Dz. U. 2015 r., poz.732), nie przylegających do terenów ZMPSiŚ S.A

stanowiącego Załącznik 6, dotyczące:

- miejsca zdarzenia (nazwa akwenu portowego, nabrzeża)
- charakteru zdarzenia:
  - rodzaj zanieczyszczenia (szczegółowy opis wyglądu, rozmieszczenia, przemieszczania oraz zachowania substancji),
  - źródło zanieczyszczenia (statek – nazwa, bandera; firma na nabrzeżu – nazwa),
  - szacunkową wielkość zanieczyszczenia oraz ilość substancji zanieczyszczającej,
- czasu zdarzenia;
- sprawcy zanieczyszczenia;
- rodzaju mienia, które uległo uszkodzeniu, zanieczyszczeniu:
- danych osoby zgłaszającej (imię, nazwisko, numer telefonu, nazwę firmy, w której pracuje, stanowisko służbowe).

Dyżurny Punktu Alarmowego PSR, po przyjęciu zgłoszenia powiadamia inicjatora – koordynatora akcji - Kapitana Portu Szczecin, który w razie potrzeby po uzgodnieniu z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Szczecinie, wyznacza do prowadzenia działań w zależności od potrzeb PSR - ZMPSiŚ S.A., Służbę SAR, bądź inną specjalistyczną firmę zewnętrzną do zwalczania powstałych zanieczyszczeń. Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” koszt usuwania zanieczyszczenia pokrywa sprawca zanieczyszczenia. Kapitan Portu Szczecin wyznacza kierownika akcji w porozumieniu z właścicielem terenu/obiektu, na którym doszło do zanieczyszczenia.

Dział Głównego Dyspozytora Portu ZMPSiŚ S.A., każdorazowo, niezwłocznie po otrzymaniu informacji o wystąpieniu zdarzenia przekazuje PSR informacje dotyczące ładunków wyładowywanych/załadowywanych na statek zacumowany przy nabrzeżu. Informacje te dostępne są również pod adresem www.port.szczecin.pl/dyspozytor, w protokole z konferencji.

Dyżurny Punktu Alarmowego PSR, po otrzymaniu informacji zwrotnej od dowódcy zmiany, dotyczącej zanieczyszczenia (w przypadku skierowania PSR do akcji przez Kapitana Portu) powiadamia odpowiednio jednostki zgodnie z kartą powiadamiania na wodach portowych pozostałych, stanowiącą Załącznik 4

Wykaz telefonów alarmowych i kontaktowych służb zaangażowanych w akcję zwalczania zagrożeń stanowi Załącznik nr 2.

12.3. Obowiązki użytkowników terenów i akwenów portowych

Zgodnie z Przepisami Portowymi Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie za szkody powstałe w wyniku niezachowania obowiązku w zakresie utrzymania czystości i ochrony środowiska odpowiedzialność ponoszą użytkownicy portu, a także osoby i podmioty, którym powierzono utrzymanie czystości i porządku. W przypadku powstania zanieczyszczeń, sprawcy lub użytkownicy obowiązani są:

- powiadomić Kapitana Portu Szczecin,
- usunąć zanieczyszczenia lub zlecić ich usunięcie,
- pokryć roszczenia osób trzecich wynikłe z tytułu powstania zanieczyszczeń.

W przypadku niewypełnienia tego obowiązku, Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie może zarządzić jego wykonanie, a kosztami obciążyć sprawcę albo Użytkownika. Wykaz wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych, które mogą zostać zaangażowane do prowadzenia działań zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na wodach portowych, zawierają Załącznik nr 7 .

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów *w sprawie organizacji i sposobu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu*, w przypadku zagrożeń lub zanieczyszczeń na akwenach portowych i morzu, kapitan statku podejmuje działania mające na celu zatrzymanie lub ograniczenie wypływu szkodliwej substancji oraz przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się zanieczyszczenia, natomiast armator statku, który spowodował zanieczyszczenie jest obowiązany do niezwłocznego podjęcia działań minimalizujących skutki zanieczyszczenia środowiska morskiego. Działania te są prowadzone pod nadzorem Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie, który może polecić prowadzenie tych działań Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa lub innej wyspecjalizowanej jednostce organizacyjnej.

Koszty prowadzenia akcji usuwania zanieczyszczeń zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” ponosi **sprawca zanieczyszczenia**.

Dochodzenie w sprawie zanieczyszczenia wód portowych, spowodowanych przez statek, przeprowadza Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie, natomiast zanieczyszczenia akwenu portowego, spowodowane przez źródło lądowe, prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Jeżeli zanieczyszczenie na akwenu portowym spowodował statek, kosztami jego usunięcia obciążany jest armator statku. W przypadku niemożliwości zidentyfikowania sprawcy zanieczyszczenia, koszty akcji usuwania zanieczyszczeń wód portowych oraz prowadzenia akcji usuwania zanieczyszczeń na lądzie pokrywa skarb państwa.

13. Metody usuwania zagrożeń i zanieczyszczeń, z uwzględnieniem szczególnych warunków działania

13.1. *Usuwanie zanieczyszczeń powstałych w wyniku przedostania się substancji zanieczyszczających do sieci kanalizacyjnej*

W przypadku zagrożenia zanieczyszczeniem wód powierzchniowych w wyniku przedostania się do sieci kanalizacyjnej substancji zanieczyszczających, należy w pierwszej kolejności zabezpieczyć (zaślepić) wylot kanalizacji oraz wpusty, którymi przedostaje się zanieczyszczenie. W przypadku, gdy wylot umiejscowiony jest pod poziomem lustra wody i dostęp do niego nie jest możliwy, należy zabezpieczyć ostatnią studzienkę przed wylotem. W przypadku, gdy zrzut ścieków jest intensywny, należy zabezpieczyć ostatnią studzienkę przed wylotem w taki sposób, aby reszta sieci mogła pracować z pominięciem fragmentu wymagającego czyszczenia.

Należy zidentyfikować i zlikwidować źródło lub przyczynę incydentalnego rozlewu. Zanieczyszczenia na lądzie należy usunąć za pomocą sorbentów dostosowanych do typu nawierzchni, na której powstało zanieczyszczenie. W przypadku nawierzchni nieutwardzonej zaleca się usuwanie zanieczyszczeń wraz z warstwą zanieczyszczonej gleby.

Część zanieczyszczeń, która zdążyła przedostać się do wody należy zebrać za pomocą mechanicznych środków do usuwania rozlewów (zapory, sorbenty).

Czyszczenia sieci kanalizacyjnej w Porcie w Szczecinie dokonuje firma Infra-Port na podstawie instrukcji obsługi czyszczenia i konserwacji poszczególnych zlewni. Zgodnie z procedurą czyszczenia w celu zapobieżenia dalszej migracji zanieczyszczeń do wody dokonuje się odpompowywania zanieczyszczeń z sieci kanalizacyjnej, czyszczenia sieci wraz z jednoczesnym odpompowaniem powstałych w wyniku czyszczenia ścieków, sprawdzenia czystości układu po zakończeniu czyszczenia, ponownego udrożnienia sieci kanalizacyjnej.

13.2.   *Usuwanie zanieczyszczeń w warunkach zagrożenia powodzią*

W przypadku pojawienia się zagrożenia zanieczyszczeniem w warunkach powodziowych, poza możliwie jak najszybszą identyfikacją źródła lub przyczyny rozlewu i jej jak najszybszym usunięciem kluczowe jest zidentyfikowanie kierunku migracji zanieczyszczeń i zabezpieczenie przede wszystkim obszarów szczególnie wrażliwych (potencjalne źródła ognia, miejsca zidentyfikowane w punkcie 6 niniejszego planu, inne mające znaczenie ekonomiczne lub walory estetyczne). Jeśli zanieczyszczenie uniemożliwia przeprowadzenie akcji usuwania substancji zanieczyszczającej z jednej lokalizacji, wówczas w pierwszej kolejności podejmuje się akcję usuwania zanieczyszczenia w obrębie ww. obszarów.

13.3.   *Usuwanie zanieczyszczeń w warunkach zalodzenia*

W warunkach zalodzenia, jednostki biorące udział w zwalczaniu zagrożeń i zanieczyszczeń, które muszą mieć zapewniony dostęp od strony wody, mogą wymagać wsparcia lodołamacza do udrożnienia toru wodnego. Lodołamacz nie podejmuje jednak działań w obrębie samego nabrzeża, stąd, o prowadzeniu akcji od strony lądu lub od strony wody będzie decydował zasięg rozlewu lub zanieczyszczenia i jego odległość od lądu.

W przypadku wystąpienia rozlewu na zalodzonym akwencie należy w miarę możliwości dostosować rodzaj zapory. Ze względu na właściwości substancji ropopochodnych, polegające na wmarzaniu i absorbowaniu w lód, należy je zbierać wraz z warstwą lodu, na której się zgromadziły. Jeżeli lód jest cienki, należy spodziewać się, że zanieczyszczenia przesiąkły i mogą migrować wraz z prądem rzeczny. Wówczas wskazane będzie zapobiegawcze rozstawienie drugiej zapory bezpośrednio na wodzie po skruszeniu mechanicznym cienkiej warstwy lodu, w bezpiecznej odległości od istniejącego rozlewu, która zablokowałaby dalszy odpływ zanieczyszczeń z prądem*.

---

*R.Dzikowski, P. Głogowski: *Przewidywanie rozprzestrzeniania się rozlewu olejowego wywołanego potencjalnym wyciekiem na platformie wydobywczej w północno-wschodniej części Morza Kaspijskiego w warunkach zalodzenia*, Górnictwo i Geoinżynieria 4/1, 2011

13.4.   *Usuwanie zanieczyszczeń w trudnych warunkach atmosferycznych (sztorm, mgła, opady)*

W trudnych warunkach atmosferycznych akcję podejmuje się w takim zakresie, który nie stwarza nadmiernego ryzyka wypadków z udziałem ludzi. Jeżeli działanie polegające na usuwaniu zanieczyszczenia jest szczególnie trudne do wykonania ze względu na wzburzenie wód, należy rozstawić zaporę odgraniczającą rozlew, z uwzględnieniem marginesu obszaru poza widoczną granicą rozlewu, aby wyeliminować ryzyko „przelewania” się zanieczyszczenia bezpośrednio za zaporę. Akcję usuwania zanieczyszczenia należy podjąć w warunkach, które nie będą stwarzały ryzyka wypadku. Do czasu ustąpienia trudnych warunków atmosferycznych należy kontrolować granice rozlewu i zapobiegać jego ewentualnemu rozprzestrzenianiu.

14.   Sposób postępowania z powstałym zanieczyszczeniem i sposób jego utylizacji

Zebrane, w trakcie akcji usuwania zanieczyszczeń z wód basenów portowych lub terenów portowych, zanieczyszczenia oraz zużyte do tego celu środki sorpcyjne zostaną przekazane specjalistycznym firmom, posiadającym niezbędne w tym zakresie zezwolenia na zbieranie i transport odpadów, a następnie w zależności od rodzaju zanieczyszczenia przekazywane do unieszkodliwienia zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. 2016r. poz. 1987).

15.   Ćwiczenia i szkolenia z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia i zanieczyszczenia, w tym ćwiczenia organizowane wspólnie z Państwową Strażą Pożarną lub właściwymi jednostkami, o których mowa w art. 118 ustawy o bezpieczeństwie morskim

W celu sprawdzenia:

- skuteczności procedur reagowania na zagrożenia,
- sposobu alarmowania poszczególnych służb i komórek odpowiedzialnych za zwalczanie zanieczyszczeń w porcie,
- funkcjonowania łączności pomiędzy poszczególnymi służbami,
- mobilności PSR,

PSR przeprowadzi raz w roku ćwiczenie uwzględniające jeden z poniższych tematów:

- Temat 1:** Wyciek substancji ropopochodnych ze statku w porcie.
- Temat 2:** Rozszczelnienie instalacji przeładunkowej na Basenie Górniczym (nabrzeże Wałbrzyskie – przeładunek paku lub smoły).
- Temat 3:** Ograniczenie i usunięcie rozlewu substancji ropopochodnych powstałego na skutek wypadnięcia pojazdu mechanicznego do kanału portowego.
- Temat 4:** Ograniczenie i usunięcie rozlewu substancji ropopochodnych powstałego w wyniku rozszczelnienia cysterny samochodowej/kolejowej na nabrzeżu portowym – zabezpieczanie kanalizacji deszczowej.
- Temat 5:** Ograniczenie i usunięcie rozlewu kwasu siarkowego powstałego w wyniku rozszczelnienia cysterny samochodowej/kolejowej na nabrzeżu portowym – zabezpieczanie kanalizacji deszczowej
- Temat 6:** Ograniczenie i usunięcie rozlewu kwasu siarkowego powstałego w wyniku rozszczelnienia rurociągu na drodze od terminalu do stanowiska załadunkowego na statek.

Po zakończonym ćwiczeniu, każdorazowo dokonywana będzie jego ocena w celu zbadania słabych punktów i wprowadzenia wszystkich niezbędnych poprawek zwiększających skuteczność działań.

Ćwiczenia z udziałem Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa odbywają się na zasadach opisanych w części VI, rozdział 2.1.5 Planu Akcji Poszukiwawczych i Ratowniczych Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, zatwierdzonego dnia 7 sierpnia 2002r. Ćwiczenia takie mogą zostać przeprowadzone nie częściej niż raz na dwa lata i biorą w nich udział wszystkie jednostki, siły i środki, które brałyby udział w akcji w przypadku rzeczywistego jej prowadzenia.

Ćwiczenia w postaci czynności kontrolno-rozpoznawczych z udziałem właściwej terytorialnie jednostki PSP odbywają się zgodnie z rocznym planem czynności kontrolno-rozpoznawczych, o którym mowa w art. 23 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2017r. poz.1204).

16. Zgodność procesów i procedur opisanych w planie z właściwymi wymaganiami prawa

Niniejszy plan zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na wodach portowych został opracowany w zgodności z następującymi wymaganiami prawnymi oraz dokumentami:

1. Kodeks IMDG – Międzynarodowy Morski Kodeks Ładunków Niebezpiecznych, uchwalony rezolucją MSC.122(75) z poprawkami,
2. Międzynarodowa Konwencja o Zapobieganiu Zanieczyszczaniu Morza Przez Statki, 1973, sporządzona w Londynie dnia 2 listopada 1973 r., zmieniona Protokołem sporządzonym w Londynie dnia 17 lutego 1978 r. (Dz.U. z 2017r. poz. 1449 i 1450);
3. Konwencja o Ochronie Środowiska Morskiego Obszaru Morza Bałtyckiego, sporządzona w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 r. (Dz.U. z 2000r. poz. 346),
4. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 grudnia 2016r. w sprawie nadzoru przeciwpożarowego w polskich obszarach morskich oraz morskich i przystaniach (Dz.U. z 2017r. poz.118),
5. Ustawa z dnia 21 marca 1991 o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2017r. poz.2205),
6. Ustawa z dnia 16 marca 1995r o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki (Dz.U. z 2017r. poz. 2000),
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2017r. w sprawie organizacji i sposobu zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu (Dz.U. 2017r. poz. 1631),
8. Krajowy Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego,
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2014r. poz.1793),
10. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2017r. poz.1204)
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie nasłuchu radiowego oraz osłony meteorologicznej na potrzeby Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (Dz.U. z 2012r. poz. 821),
12. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz.U. z 2018r. poz. 181),
13. Zarządzenie nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie z dnia 26 lipca 2013r. Przepisy Portowe (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2013. poz. 2932; zm.: z 2014 r. poz. 242, z 2015 r. poz. 4533 oraz z 2017 r. poz. 2099),

14. Plan Akcji Poszukiwawczych i Ratowniczych Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, zatwierdzony dnia 7 sierpnia 2002r.,
15. Krajowy plan zagospodarowania odpadów olejowych pochodzących z wypadków morskich, 2016r.,
16. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz.U. z 2018r. poz. 21).

17. Informacje wymagane na podstawie przepisów wydanych przez właściwego dyrektora urzędu morskiego lub uznane za istotne przez podmiot

17.1. Aktualizacja planu

Plan aktualizowany będzie na bieżąco w miarę potrzeb. Zmiany aktualizacyjne i uzupełnienia wprowadza do Planu Dział Ochrony Środowiska i BHP w porozumieniu z PSR.

Zaktualizowany Plan przesyłany jest do Dyrektora Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa oraz Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie, którzy dokonują weryfikacji i uzgodnień, a następnie przesyłany do Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie, w celu zatwierdzenia w formie decyzji.

Z A Ł Ą C Z N I K I

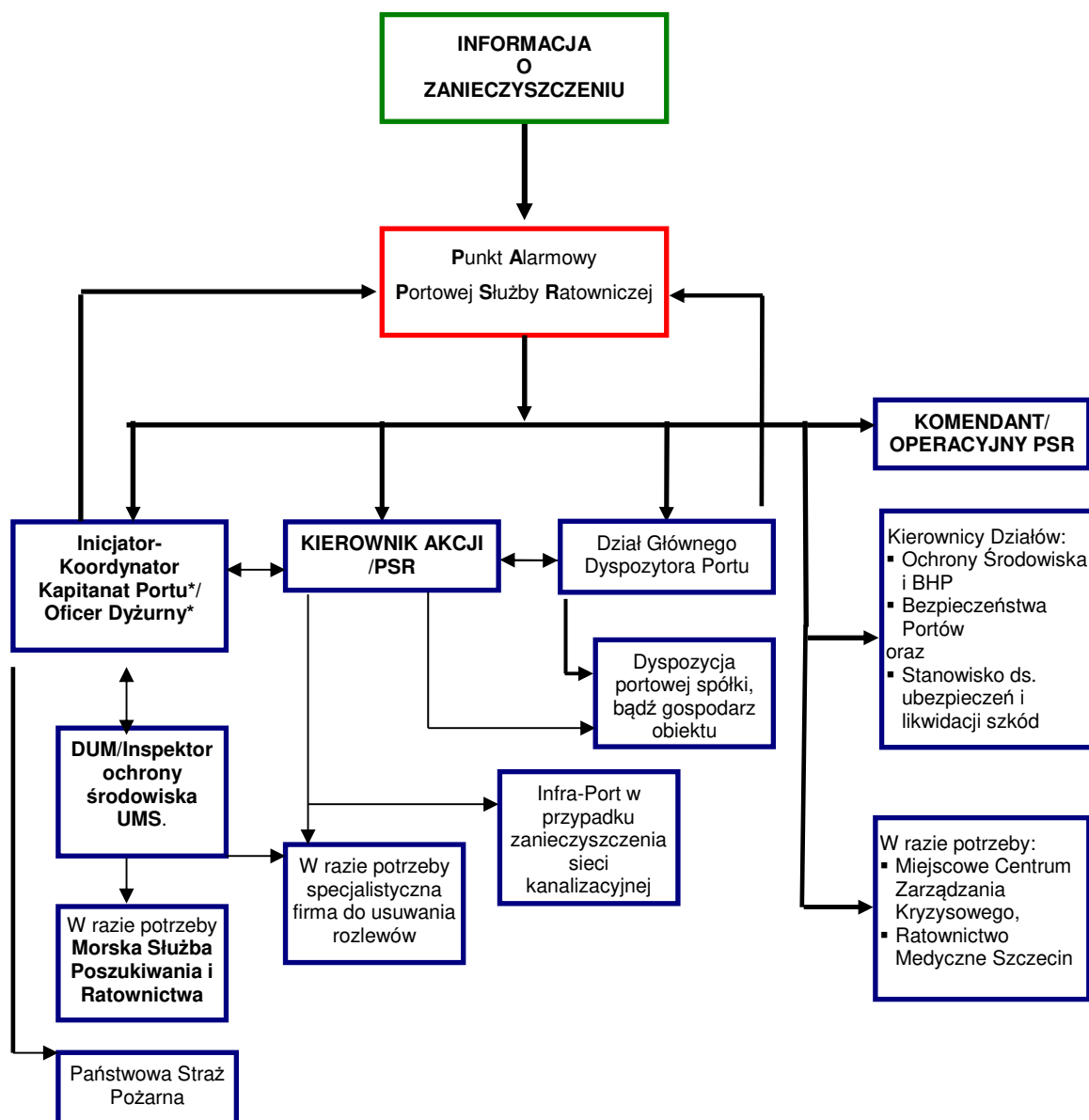

Załącznik 2   Dane kontaktowe jednostek lub osób właściwych w sprawach bezpieczeństwa wyznaczonych przez podmioty prowadzące działalność na obszarze objętym planem

Lp.	Wyszczególnienie	Telefon
Służby portowe		
1	Portowa Służba Ratownicza Punkt Alarmowy	91 430-89-98 91 430-83-55 lub 998 (z centrali portowej) 83 55 (z centrali portowej) tel/fax 91 462-41-12 kanał 69 VHF
2	Strażak-24	661 408 791, kanał 69 VHF
3	Infra-Port Sp. z o.o.	kom. 601 747 062, 601 437 152
3	Dział Głównego Dyspozytora Portu	91 430-84-45, 91 430-84-46 91 430-89-40, 91 462-41-52, kanał 69 VHF
4	Kierownik Działu Ochrony Środowiska i BHP	91 430-89-32, kom. 607 920 119,
5	Kierownik Działu Bezpieczeństwa Portów	91 430-81-00, kom. 502 691 162
6	Specjalista ds. ubezpieczeń i likwidacji szkód	91 430-88-30, kom. 502 631 662
	Dyspozytorzy nabrzeży/terenów spółek portowych:	
	• Bulk Cargo – Port Szczecin	91 430-73-10
	• DB Port Szczecin	91 430-85-66
	• Infra-Port	91 430-85-77
	• Elewator Ewa	91 430-85-69
	• Zakład Usług Żeglugowych	91 430-85-59, kom. 659 777 902
	• KGHM Metraco SA	91 430-73-05
	• Fast Terminals	91 430 -85-98
Jednostki organizacyjne		
7	Służba Dyżurna Kapitanatu Portu Szczecin	+48 91 433-06-97, +48 91 4403 510, Fax: +48 91 4340485 oficerdyżurny_kpn@ums.gov.pl, kanał 69 VHF Służba Kontroli Ruchu Statków + 48 91 4403384 szczecintraffic@ums.gov.pl kanał 69 VHF
8	Pomocnicze Centrum Koordynacyjne ul. Wybrzeże Władysława IV 1, 72-600 Świnoujście e-mail: polratok.2@sar.gov.pl (usuwanie rozlewów)	91 321 49 17 tel./faks: 91 321 59 29 tel. kom. 505 050 969
9	Policja	997
10	Ratownictwo Medyczne Szczecin	999 91 423-03-02, fax 91 433-53-36
11	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej Miejskie Stanowisko Kierowania	998 91 434-85-01, fax 91 434-85-00
12	Wojewódzkie Stanowisko Koordynacji Ratownictwa	91 480-88-50 fax. 91 480-88-53
13	Służba Dyżurna Straży Miejskiej SM-DTM Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego	9196-56 986 kom. 607 939 442 fax 91 424-58-58
14	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	91 430-33-42 91 430-33-60 fax. 91 433-85-22

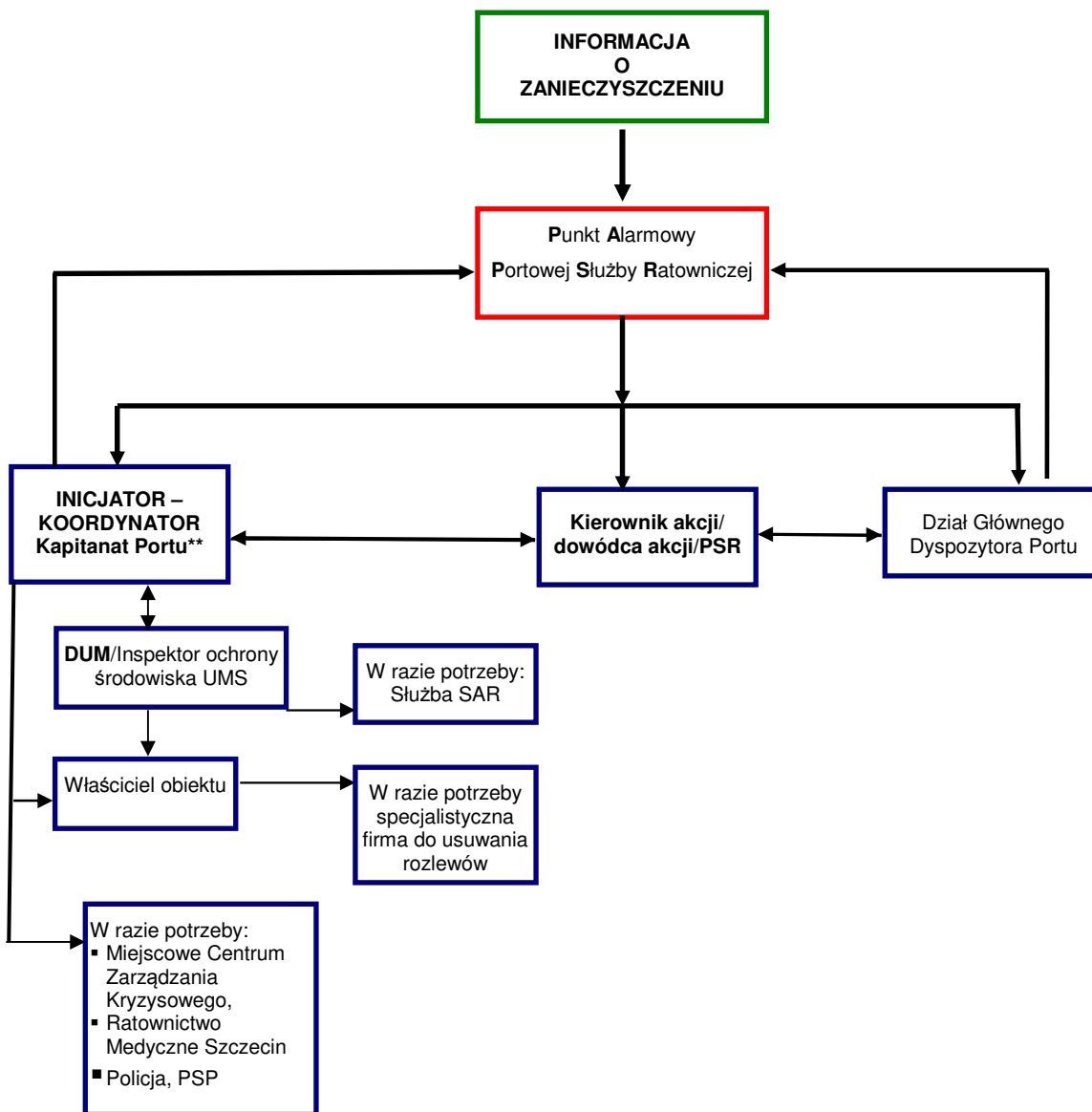
Lp.	Wyszczególnienie	Telefon
15	Łączność dla celów koordynacji w akcjach zanieczyszczania wód portowych, pożarów, powodzi i ratownictwa lokalnego	kanal 10 VHF
Firmy specjalistyczne		
16	SHIP-SERVICE S.A. (usuwanie rozlewów i odpadów)	kom. 609 859 792 kom. 605 542 612 fax. 91 424-38-31
17	Sintac-Polska Sp. z o.o.j.v. (usuwanie odpadów)	kom. 502 077 355
18	EKOCHM EKOSERVICE Sp. z o.o. e-mail: borodino@interia.pl (usuwanie odpadów)	tel/fax. 42 255 77 29 kom. 607 348 062 607 348 017
19	F.U.H. ESPADON	kom. 515 279 765, 509 802 346
20	AWAS-Serwis Sp. z o.o. Usuwanie zanieczyszczeń, wypompowywanie ze studzienek	Tel. 605 690 656, pzakowski@awas-serwis.pl

KARTA POWIADAMIANIA W PORCIE SZCZECIN ZANIECZYSZCZENIA I, II i III STOPNIA

* Kapitan Portu bezpośrednio, bądź w porozumieniu z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Szczecinie wyznacza Kierownika Akcji oraz prowadzącego działania

KARTA POWIADAMIANIA W PORCIE SZCZECIN ZANIECZYSZCZENIA I, II i III STOPNIA

* wody portowe pozostałe wymienione w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie określenia akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej dla każdego portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Dz.U. 2013r., poz.632), nie przylegających do terenów ZMPSiŚ S.A

** Kapitan Portu bezpośrednio, bądź w porozumieniu z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Szczecinie wyznacza Kierownika Akcji oraz prowadzącego działania

Załącznik 5   Wykaz sił i środków do zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na wodach portowych pozostających w dyspozycji ZMPSiŚ S.A.

Portowa Służba Ratownicza pracuje w systemie zmianowym 24/72h. Ilość osób będących do dyspozycji na jednej zmianie wynosi 13 (3 osoby – Strażak-24, 10 osób – koszary).

Łączność przez radiostację morską na kanale 69 VHF (Strażak 24, stanowisko kierowania PSR, Kapitanat Portu w Szczecinie). Do łączności dla celów koordynacji w akcjach zanieczyszczania wód portowych, pożarów, powodzi i ratownictwa lokalnego stosuje się kanał 22 VHF.

Lp.	Nazwa środka	Wyposażenie	Miejsce stacjonowania/przechowywania
1	Statek ratowniczo-gaśniczy SP-1000 Strażak 24 (O/I Szczecin)	<ul style="list-style-type: none"> – 2 pompy pożarowe o wydajności 10 m³/min przy ciśnieniu 8 bar każda, napędzane silnikami H12A o mocy 420 kW; – 4 działka wodno-pianowe (1 działko wieżowe sprzężone o wydajności 5 m³/min wody lub 24,5 m³/min piany ciężkiej, 2 burtowe, każde o wydajności 2,45 m³/min wody lub 24,5 m³/min piany ciężkiej); – 12 wylewnic pianowych do piany średniej o wyd. 30 m³/min; – 14 tryskaczy do obrony własnej; – 8 nasad ssących Ø 110 mm; – 1 agregat proszkowy napełniony proszkiem gaśniczym, wyrzucanym za pomocą sprężonego azotu, zawierający 2 węże 30 m umożliwiające prowadzenie działań gaśniczych na innej jednostce; przeznaczony jest do gaszenia palących się ciał stałych, cieczy, gazów oraz urządzeń będących pod napięciem elektrycznym; – zbiornik środka pianotwórczego 4 m³; – 2 pompy ratownicze o napędzie elektrycznym o wydajności 2,5m³/min i ciś. 10 msw. oraz 1m³/min i ciś.7msw; – 6 aparatów powietrznych; – 2 ubrania ogniochronne, 2 ubrania gazoszczelne; 	Nabrzeże Tureckie w porcie w Szczecinie
2	Samochód gaśniczy średni wodno-pianowy GBA2,5/27 MAN	<ul style="list-style-type: none"> – autopompa pożarowa o wydajności znamionowej 2,7 m³/min – pompa wysokociśnieniową („szybkie natarcie”) – 1 działko wodno-pianowe o wydajności 1,6 m³/min – zbiornik 2,5 m³ wody do gaszenia; – układ wytwarzania piany ze zbiornikiem środka pianotwórczego – 4 aparaty powietrzne; – 1 ubranie gazoszczelne; 2 ubrania ogniochronne; – agregat odymiający; – zestaw kwalifikowanej pierwszej pomocy – hydrauliczny sprzęt ratowniczy 	Baza lądowa port w Szczecinie
3	Samochód gaśniczy ciężki wodno-pianowy GCB A 10/60 Steyr	<ul style="list-style-type: none"> – autopompa pożarowa o wydajności 6 m³/min przy ciśnieniu 8 bar; – działko wodno-pianowe o wydajności 3,6 m³/min; – zapas użyteczny środka gaśniczego 10 ton (9 ton wody i 1 tona środka pianotwórczego); – pompa szlamowa; – 2 aparaty powietrzne; 	Baza lądowa port w Szczecinie
4	Samochód specjalny drabina mechaniczna z koszem ratunkowym SD – 37 Magirus	<ul style="list-style-type: none"> – zasięg roboczy: 37 m; 	Baza lądowa port w Szczecinie
5	Samochód gaśniczy ciężki	<ul style="list-style-type: none"> – autopompa pożarowa o wydajności 6,5 m³/min przy 	Baza lądowa

Lp.	Nazwa środka	Wypożyczenie	Miejsce stacjonowania/przechowywania
	wodno-pianowy GCBA 10/65 MAN	ciśnieniu 8 bar; – działko wodno-pianowe o wydajności 3,6 m ³ /min; – pompa wysokociśnieniowa („szybkie natarcie”) – zapas użyteczny środka gaśniczego 10 ton (9 ton wody i 1 tona środka pianotwórczego); – 2 aparaty powietrzne; – sprzęt ratowniczo - gaśniczy	port w Szczecinie
6	Samochód specjalny gaśniczy proszkowy GPr 3000 Jelcz	– 1 działko proszkowe gaśnicze oraz zapas użyteczny proszku jako środka gaśniczego 3000 kg;	Baza lądowa port w Szczecinie
7	Średni samochód specjalny Ratownictwa Techniczno – Chemicznego SRTchem Steyr	– pompa do cieczy agresywnych i łatwo palnych o wydajności przepływowej 0,62 m ³ /min; – ręczna pompa membranowa o wydajności przepływowej 0,1 m ³ /min wykonana ze stali kwasoodpornej; – pompę elektryczną beczkową o wydajności 0,215 m ³ /min; – rura ssawna do pompowania cieczy agresywnych i palnych; – rura ssawna do pompowania cieczy agresywnych i niepalnych; – pompa „WAP turbo” o wydajności 0,2 m ³ /min i pojemności zbiornika 48 l, stosowana do zbierania rozlanych na powierzchni różnego rodzaju cieczy, oprócz palnych i agresywnych; – agregat prądotwórczy firmy Kirsch o mocy 8 KW; – agregat oddymiający „AUER” o wydajności ssawnej 10 000 m ³ /h; długość rękawa ssawnego 2 x 5m; tłoczny wąż elastyczny foliowy – 20 m; – poduszki wysokiego podnoszenia „VETTER”; – poduszki niskiego podnoszenia; – zestaw ratowniczy „LUKAS” typ PA-2R; – piła spalinowa PARTNER K-1200; – środki chłonne do substancji ropopochodnych i substancji chemicznych (Sorbent celulozowy 5 kg, Preparat polipropylenowy 10 kg, Ziemia okrzemkowa 150 kg, emulgator Atlan`tol ok 5 l, rękawy sorbcyjne: 3 długie; 2 krótkie, segment kula 2 szt., środek odtłuszczający 50 l, trociny 8 worków, ręczny zbierak sorbentów z powierzchni wody); – 1 pompa szlamowa WACKER PT 3A; – 1 motopompa pływająca M 4/2 „NIAGARA”; – 2 przenośne pompy (samozasysająca typ PS-50 i Honda); – 8 aparatów powietrznych; 6 butli do aparatów; – 4 ubrania gazoszczelne i kwasoodporne; – zbiorniki z PCV do zanieczyszczeń(2x3t, 2x1t);1 pompa szlamowa WACKER PT 3A; – 1 motopompa pływająca M 4/2 „NIAGARA”; – 2 przenośne pompy (samozasysająca typ PS-50 i Honda); – 8 aparatów powietrznych; 6 butli do aparatów; – 4 ubrania gazoszczelne i kwasoodporne; – zbiorniki z PCV do zanieczyszczeń(2x3t, 2x1t);	Baza lądowa port w Szczecinie
8	Zapora przeciwrzlewowowa	– długość 550m, na przyczepie – zwijana i rozwijana elektrycznie (agregat). Zapora lekka z przeznaczeniem na wody stojące portu;	Baza lądowa port w Szczecinie
9	Łódź ratownicza 60 KM	– silnik zaburtowy o mocy 60 KM; długość 4,5 m;	Baza lądowa port w Szczecinie
10	Łódź ratowniczo – gaśnicza „Strażak 27”	– dwa silniki stacjonarne o łącznej mocy 670 KM; – motopompa Mezt 0,8 m ³ /min – działko wodne	Baza lądowa port w Szczecinie
11	Przyczepa przeciwrzlewowowa	– Emulgator Atlan`tol – 3 x 25 l; – Ziemia okrzemkowa – 4 x 25 kg; – Wyżymaczka sorbentów REO202;	Baza lądowa port w Szczecinie
12	Separator mobilny	– pompa perystaltyczna	Baza lądowa

Lp.	Nazwa środka	Wypożyczenie	Miejsce stacjonowania/ przechowywania
		<ul style="list-style-type: none"> – przystawka pływający do zbierania ropopochodnych z akwenów otwartych – przystawka do zbierania ropopochodnych z studzienek kanalizacyjnych – przystawka ręczna do zbierania ropopochodnych 	port w Szczecinie
13	Oprządkowanie techniczne	– 1 agregat oddymiający;	Baza lądowa port w Szczecinie
14	Oprządkowanie techniczne	<ul style="list-style-type: none"> – sprzęt łączności; – 2 radiotelefony bazowe; – 11 radiotelefonów przenośnych; – 27 radiotelefonów przenośnych; – 6 telefonów komórkowych; – 2 sprężarki do ładowania butli 200 i 300 bar; 	Baza lądowa port w Szczecinie

Załącznik 6   Siły i środki zakładów zlokalizowanych w obrębie terenów zarządzanych przez ZMPSiŚ S.A. w porcie w Szczecinie

Siły i środki wymienionych niżej zakładów służą jedynie do miejscowego ograniczania rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia na lądzie, a w niektórych przypadkach również na wodzie.

Lp.	Nazwa firmy	Wypożyczenie	Miejsce stacjonowania/ przechowywania	Telefony kontaktowe
1	Industrial Quimica del Nalon Polonia Sp. z o.o.	Środki do zwalczania zagrożeń na wodzie: <ul style="list-style-type: none"> – 4 rękawy sorpcyjne o dł. 1,5 m; – 2 rękawy sorpcyjne o dł. 3 m; – 1 pojemnik na rękawy; – 10 płacht sorpcyjnych; – 3 pojemniki na trociny czyste; – 60 kg trocin; – 10 worków na trociny brudne; – 3 pojemniki na brudne trociny; – 5 worków na odpady; – 1 pojemnik na odpady; – 3 worki na zużyte płachty i rękawy sorpcyjne; – 2 agregaty proszkowe AP-25ZBC/ABC; – 20 kg sorbent Compact -ląd; – 1 rękaw Kobra Sintac; – 50 ścierek sorpcyjnych; – 1 chodnik sorpcyjny; – 5 szt. kit uszczelniający, – 2 szt. bandaże uszczelniający rurociąg, – 1 szt. taca metalowa pod podłączenie węży, 	Nabrzeże Parnica (nabrzeże przeładownicze statków, front grzewczo-przeładowniczy wagonów, kotłownia)	602 199 990
2	Bulk Cargo – Port Szczecin Sp. z o.o.	Środki do zwalczania zagrożeń na lądzie: <ul style="list-style-type: none"> – multisorbent 15 kg; – sorbent Compact – 20 kg - ląd; – chodnik sorpcyjny 0,91x 4,5 m; – 3 tony żwiru; – 500-600 kg trocin; Środki do zwalczania zagrożeń na wodzie: <ul style="list-style-type: none"> – sorbent Duck C-1 – 125 l - woda; 	Nabrzeże Wałbrzyskie Warsztaty samochodowe na terenie Basenu Górniczego	91 430 70 38 91 430 73 10
3	Zakład Usług Żeglugowych Sp. z o.o. & Co. Sp. k.	Środki do zwalczania zagrożeń na wodzie: <ul style="list-style-type: none"> – barka do magazynowania i transportu odpadów olejowych 100 ton 	Nabrzeże Warsztatowe	695 058 088
4	Ruetgers Poland	Środki do zwalczania zagrożeń na lądzie: <ul style="list-style-type: none"> – 12 ton piasku; – 100 kg trocin; 	Nabrzeże Huk	91 42 15 438 608 093 775

Lp.	Nazwa firmy	Wyposażenie	Miejsce stacjonowania/ przechowywania	Telefony kontaktowe
5	Spółka Wodna „Międzyodrze”	Środki do zwalczania zagrożeń na lądzie: <ul style="list-style-type: none"> – zestaw ekologiczny KWADRUS Q-6 (granulat, maty, rękawy sorbentowi); – maszyna myjąco-parowa KARCHER; – pompa przenośna zanurzeniowa GRUNDFOS AP50 (płynne odpady olejowe, ścieków); – przewoźny agregat prądotwórczy 50 kW; Środki do zwalczania zagrożeń na wodzie: <ul style="list-style-type: none"> – łódź wiostowa wyporność 500 kg; 	Rzeka Duńczyca, teren oczyszczalni	91 46 23 491 504 049 889 (Kierownik Oczyszczalni)
6	DB Port Szczecin	Środki do zwalczania zagrożeń na lądzie: <ul style="list-style-type: none"> – 1 t piasku; – 500-600 kg trociny; – 100 kg diatomit; 	Nabrzeże Czeskie, Słowackie, Węgierskie	91 430 85 66 (Dyspozycja)
7	„Elewator Ewa” Sp. z o.o.	Środki do zwalczania zagrożeń na lądzie: <ul style="list-style-type: none"> – 1 tona piasku ; – 300kg sorbent ABSODAN PLUS – 200L sorbent (czyściwo) – maszyna myjąco-parowa KARCHER; – 1 zbiornik dwupłaszczowy na zużyty olej - 1000l 	Warsztat, Nabrzeże Słowackie	91 430 85 69 (Dyspozycja)
8	KGHM Metraco SA	Środki do zwalczania zagrożeń na nabrzeżu: <ul style="list-style-type: none"> – 1 pojemnik z sorbentem (wapno hydratyzowane); – 1 prysznic ratunkowy z oczomyjką; – Hermetyczna taca kwasoodporna w celu zapobiegnięcia rozprzestrzenianiu się cieczy; – - firma posiada własne instrukcje dot. Postępowania na wypadek uwolnienia się kwasu siarkowego do środowiska 	Nabrzeże Katowickie	91 430 73 05
		Środki do zwalczania zagrożeń na terminalu: <ul style="list-style-type: none"> - 3 pojemniki z sorbentem (wapno hydratyzowane i soda amoniakalna); - system kanalizacji kwaśnej z neutralizatorem; - 2 pojemniki na zużyty sorbent; - 2 gaśnice 6 kg proszkowe; - 6 pryszników ratunkowych z oczomyjką 	Terminal Przeładunkowy Kwasu Siarkowego	

Lp.	Nazwa środka	Wypożyczenie/zadania	Miejsce stacjonowania/przechowywania
Pomocnicze Centrum Koordynacyjne ul. Wybrzeże Władysława IV 1 72-600 Świnoujście KONTAKT CAŁODOBOWY telefon:(+48 91) 321 49 17 telefon / faks:(+48 91) 321 59 29 tel. komórkowy:(+48) 505 050 969 e-mail:polratok.2@sar.gov.pl CZESŁAW II tel. kom. 0505 050 989 SAR 3000 – PASAT tel. kom. 505 050 994 SAR 1500 – MONSUN tel. kom. 505 050 992			
1	Statek do zwalczania zanieczyszczeń olejowych "CZESŁAW II"	<ul style="list-style-type: none"> – Aktywny system szczotkowy LAMOR do usuwania zanieczyszczeń olejowych z powierzchni wody(szerokość zbierania: 18 m, maks. wydajność: 2 x 20 m³/h, pojemność składowania zebranego oleju: 20 m³) – Zapory przeciwoleju: EXPANDI 4300: 340 m – Zbieracze oleju: KOMARA 12k (filtr olejowy), wydajność maks. ok. 12 m³/h – System dyspergujący: VICOSPRAY 1000, wydajność 4,2 m³/h – Zbiornik przenośny o pojemności 5 m³ 	Port w Świnoujściu
2	Statek ratowniczy typu SAR 3000 - PASAT	<ul style="list-style-type: none"> – poszukiwanie, ratowanie ludzi i obiektów na morzu, – ewakuacja poszkodowanych w wypadkach morskich, z możliwością przekazania na śmigłowiec, – transport poszkodowanych w wypadkach morskich, z możliwością udzielenia poszkodowanym kwalifikowanej pomocy medycznej – podnoszenie rozbitków z wody, – holowanie ratownicze, – współpraca z innymi jednostkami ratowniczymi – gaszenie pożarów na statkach – Możliwa do podjęcia ilość rozbitków: 150 osób 	Port w Świnoujściu
3	Baza materiałowo - sprzętowa w Świnoujściu	<ul style="list-style-type: none"> – Zapory przeciwoleju (EXPANDI 4300: 600 m, TRELLBOOM: 442 m) – Zbieracze oleju (SEASKIMMER 50, wydajność: 50 m³/h, WALOSEP W2, wydajność: 45 m³/h, TERMINATOR, wydajność 100m³/h) – Trał do zbierania oleju ciężkiego SCANTRAWL A: 20 m – Zbiornik pływający o pojemności 50 m³ 	Port w Świnoujściu Basen Północny Wybrzeże Władysława IV
4	Morska Stacja Ratownicza w Trzebieży	<ul style="list-style-type: none"> – zapory: GP 900 (300m), Mini Scantrawl – zbieracz MOP (5m³/h) – zbiorniki: pływający (10m³) i przenośny (5m³) 	Trzebież
5	Statek ratowniczy typu SAR 1500 - MONSUN	<ul style="list-style-type: none"> – poszukiwanie, ratowanie ludzi i obiektów na morzu, – ewakuacja poszkodowanych w wypadkach morskich, z możliwością przekazania na śmigłowiec, – transport poszkodowanych w wypadkach morskich, – podnoszenie rozbitków z wody, – asysta ratownicza przy zagrożonych jednostkach, – współpraca z innymi jednostkami ratowniczymi – Możliwa do podjęcia ilość rozbitków: 75 osób 	Trzebież

(Dane z www.sar.gov.pl)

Jednostka ratownicza Czesław II jest w stanie dotrzeć do portu morskiego

w Szczecinie w ciągu 7,5 godziny, natomiast statek ratowniczy PASAT w ciągu 3 godz.

ZGŁOSZENIE ZANIECZYSZCZENIA

1.	Data zgłoszenia:	.....
2.	Godzina zgłoszenia	.....
3.	Dane osoby zgłaszającej:	
	Imię i nazwisko:	.....
	Numer telefonu kontaktowego:	.....
	Nazwa firmy, w której pracuje zgłaszający:	.....
	Stanowisko służbowe zgłaszającego:	
4.	Sprawca zanieczyszczenia:	.....
5.	Miejsce zdarzenia:	
	Akwen, nazwa:	.....
	Nabrzeże, nazwa:	.....
	Ląd stały, nazwa terenu	.....
6.	Rodzaj mienia, które uległo uszkodzeniu, zanieczyszczeniu:	
	– nabrzeże	.....
	– woda	.....
	– gleba	.....
	– instalacja portowa	.....
	– urządzenie portowe	.....
	– mienie osób trzecich	.....
	– inne	.....
7.	Charakter zdarzenia:	
	Rodzaj zanieczyszczenia, krótki opis:	....
	Źródło zanieczyszczenia:	
	– statek, nazwa	.....
	– firma na nabrzeżu, nazwa	.....
	Szacunkowa wielkość zanieczyszczenia:	.....
	Czas zdarzenia:	.....
8.	Osoba przyjmująca zgłoszenie:	.....

Załącznik 9 Karta zmian

Lp.	Data wprowadzenia zmiany	Osoba wprowadzająca	Zakres zmiany	Uzgodnienia
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

